

Sygn. akt *XXVII Ca 1595/16*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Piotr Wojtysiak</i>
Protokolant:	st. sekr. sąd. Anna Arczewska

po rozpoznaniu w dniu 6 maja 2016r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa ***A. O., M. O., I. O. i P. O.***

przeciwko ***(...) sp. z o.o. w W.***

o zapłatę

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w W.

z dnia 22 czerwca 2015 r., sygn. akt II C 405/15

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu dla m.st. Warszawy w W. do ponownego rozpoznania pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

SSO Piotr Wojtysiak

Sygn. akt *XXVII Ca 1595/16*

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 22 czerwca 2015 r., w sprawie o sygn. II C 405/15 Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy oddalił powództwo A. O., M. O., P. O. i I. O. przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 1.657,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od 30 listopada 2013 r. do dnia zapłaty oraz zasądził od A. O., M. O., P. O. i I. O. na rzecz pozwanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. kwotę 1.217,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1.200,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od powyższego wyroku wnieśli powodowie, zaskarżając ten wyrok w całości, zarzucając mu:

1. błąd w ustaleniach faktyczny mający istotny wpływ na wynik sprawy, wynikający z dowolnej oceny materiału oraz dokonanie ustaleń sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, co miało istotny wpływ na wynik sprawy, poprzez uznanie:

- że spóźniony lot na trasie K. – R. w dniu 21 października 2013 r., odlot 12:15 wykonywał przewoźnik (...) w W. przy użyciu samolotu o znakach rej. (...) rejs (...),

- że ten samolot był zaplanowany do wykonania powyższego lotu,

- (...) w W. był obsługującym przewoźnikiem tego lotu wykonującym lot w imieniu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.;

2. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, polegające na:

- sprzeczności oceny materiału dowodowego z zasadami logicznego rozumowania oraz doświadczeniem życiowym poprzez uznanie, że wydruk z systemu pozwanego „Raport statystyczny lotu” ma większą moc dowodową niż dokumenty wydane powodowi przez organizatora wycieczki, w tym bilety lotnicze, pomimo, że wydruk w ogóle nie zawiera żadnych danych przewoźnika obsługującego opóźniony lot, a dane lotu wymienionego w tym „Raporcie” takie jak godzina odlotu, albo godzina przylotu (10:15 oraz 13:00) nie pokrywają się z danymi uwidocznionymi na biletach dotyczących opóźnionego lotu (planowany odlot 12:15 planowany przylot 16:00), a nadto lot wskazany w „Raporcie statystycznym” dotyczy samolotu typu (...) podczas gdy pozostałe dowody złożone przez pozwanego na okoliczność wykonania lotu przez (...) przewoźnika dotyczą innego samolotu, a mianowicie (...);

- pominięcie przy dokonywaniu ustaleń faktycznych w zakresie przewoźnika obsługującego opóźniony lot dowodu z dokumentu w postaci pisma (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. z dnia 25 października 2013 r. wraz z załączonym do pisma oświadczeniem o zrzeczeniu się roszczeń względem N. oraz (...) Sp. z o.o., w którym N. w imieniu swoim oraz pozwanej Spółki zaoferował powodowi rekompensatę w wysokości 15 euro za osobę w zamian za złożenie oświadczenia o zrzeczeniu się roszczeń w stosunku do (...) Sp. z o.o. oraz N. w związku z realizacją rejsu (...) w dniu 21 września 2013 r. na trasie K. – R.;

- uznanie, że wydruki oraz dokumenty załączone do sprzeciwu świadczą na pomyłkę N. w oznaczeniu przewoźnika obsługującego opóźniony lot, pomimo, że w dokumentach i wydrukach pozwanego znajdują się odwołania do różnych godzin, dat i samolotów, podczas gdy we wszystkich dokumentach wydanych powodowi, w tym po opóźnieniu lotu, lot oraz jego przewoźnik jest oznaczany konsekwentnie w ten sam sposób;

- niezasadne przerzucanie ciężaru dowodu na powodów w zakresie przewoźnika obsługującego opóźniony lot, wobec nie przedstawienia przez pozwanego dowodów wskazujących na pomyłkę N. w oznaczeniu przewoźnika obsługującego opóźniony lot ani dążeń pozwanego do sprostowania rzekomej pomyłki;

3. art. 229 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i pominięcie okoliczności, że strona pozwana w toku postępowania nigdy nie zaprzeczyła, że to pozwana Spółka miała wykonać lot (...) na zlecenie N.;

4. art. 244 k.p.c. i art. 245 k.p.c. poprzez bezpodstawne uznanie, że wydruk z systemu pozwanej Spółki „Raport statystyczny lotu” stanowi dowód z dokumentu;

5. art. 244 k.p.c. poprzez bezpodstawne uznanie mocy dowodowej uzasadnień nieprawomocnych decyzji wydanych w postępowaniach administracyjnych nie toczących się między stronami procesu co do ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie;

6. naruszenie prawa materialnego mające istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 3 ust. 5 Rozporządzenia WE nr 261/04 poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu przez Sąd Rejonowy, że przepis ten zawiera regułę interpretacyjną dotyczącą tego, kto jest „przewoźnikiem obsługującym” w rozumieniu Rozporządzenia, a mianowicie, że jest to przewoźnik wykonujący przewóz bez umowy z pasażerem, podczas gdy przepis ten wskazuje, że wykonanie wskazanych w Rozporządzeniu zobowiązań wobec pasażera przez przewoźnika obsługującego nie mającego umowy z pasażerem zwalnia podmiot mający umowę z pasażerem, a nadto poprzez jego

zastosowanie niezgodne z celami Rozporządzenia wskazanymi w pkt 1,4,5, 7, 12 i 20 preambuły Rozporządzenia oraz w art. 14 ust. 2 Rozporządzenia, tj. utrudniając pasażerom lotów czarterowych dochodzenie ich praw;

7. naruszenie prawa materialnego mające istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 2 pkt b) Rozporządzenia WE nr 261/04 poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu przez Sąd Rejonowy, że „obsługujący przewoźnik” oznacza przewoźnika lotniczego wykonującego lot bez zlecenia osoby mającej umowę z tym pasażerem oraz że pojęcie to nie obejmuje przewoźnika lotniczego, który zamierzał wykonać lot działającego w imieniu osoby, która miała umowę z pasażerem, a który zlecił wykonanie lotu podwykonawcy działającemu w imieniu tegoż przewoźnika lotniczego, a nie osoby mającej umowę z pasażerem i uznanie, że intencją ustawodawcy wspólnotowego było zwolnienie przewoźnika lotniczego z odpowiedzialności za opóźnienie podwykonawcy.

Wskazując na powyższe zarzuty powodowie wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanego na rzecz każdego z powodów po 400 euro wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 400 euro liczonymi do dnia 30 listopada 2013 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz każdego z powodów zwrotu kosztów procesu za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych. Pozwany wniósł również o rozpoznanie apelacji na rozprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powodów zasługuje na uwzględnienie w zakresie w jakim zmierza do uchylecia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania, albowiem Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy.

Nierozpoznanie istoty sprawy zachodzi gdy rozstrzygnięcie Sądu I instancji nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy zaniechał on zbadania materialnej podstawy powództwa albo merytorycznych zarzutów pozwanego. Ta druga sytuacja ma miejsce w niniejszym przypadku.

W ocenie Sądu odwoławczego, Sąd meriti niezasadnie przyjął, iż w niniejszej sprawie pozwany nie posiada legitymacji biernej z uwagi na to, że lot o nr (...) realizował w dniu 21 września 2013 r. nie pozwany (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., a (...) spółka (...) w W..

Zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie nr 295/91 odpowiedzialność odszkodowawczą ponosi „przewoźnik obsługujący”.

W toku postępowania sporne pomiędzy stronami pozostawało, czy pod pojęciem „przewoźnik obsługujący” można rozumieć wyłącznie przewoźnika faktycznie wykonującego lot, czy też zarówno tego przewoźnika jak i przewoźnika, którego dotyczy umowa zawarta z pasażerem. W tym, też zakresie obie strony prezentowały odmienną wykładnię przepisów Rozporządzenia (WE) nr 261/2004.

Za istotny w kontekście tych rozważań Sąd Okręgowy uznał pogląd wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2014 r., w sprawie o sygn. III CZP 44/14. W uzasadnieniu w/w postanowienia Sąd Najwyższy wskazał, iż stosownie do art. 2 pkt b) Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 „obsługujący przewoźnik” oznacza zarówno przewoźnika wykonującego umowę zawartą z pasażerem, jak i przewoźnika, który nie pozostaje z pasażerem w bezpośrednim stosunku umownym, lecz na podstawie upoważnienia udzielonego przez podmiot mający umowę z pasażerem, przewóz faktycznie wykonuje. Pierwszy z nich nazywany jest „przewoźnikiem umownym”, drugi - „przewoźnikiem faktycznym”. Na uwagę zasługuje także treść art. 3 ust. 5 Rozporządzenia - „Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do każdego obsługującego przewoźnika lotniczego, który świadczy usługi transportowe na rzecz pasażerów spełniających wymogi ust. 1 i 2. Gdy obsługujący przewoźnik lotniczy, nie będąc związanym umową z

pasażerem, wykonuje zobowiązania wynikające z niniejszego rozporządzenia, uważa się, że robi to w imieniu osoby związanej umową z pasażerem.” Przyjęty reżim odpowiedzialności cywilnej przewoźnika lotniczego wychodzi zatem poza ramy odpowiedzialności kontraktowej, w szczególności poza ramy umowy przewozu.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że odpowiedzialność odszkodowawczą przewidzianą w Rozporządzeniu (WE) nr 261/2004 ponosi zarówno przewoźnik faktycznie wykonujący lot, jak przewoźnik, którego dotyczy umowa zawarta z pasażerem. Tym samym, skoro umowa zawarta przez powodów w dniu 4 września 2013 r. z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. jako przewoźnika wymienia (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., brak jest jakichkolwiek podstaw by uznać, że pozwany nie posiada w niniejszej sprawie legitymacji biernej.

Oddalając powództwo tylko z tego względu, że pozwany nie posiada legitymacji biernej, Sąd Rejonowy w zasadzie nie zbadał zasadności roszczenia powodów. W szczególności Sąd Rejonowy nie ocenił, czy w realiach przedmiotowego postępowania zaszły warunki do przyznania powodom zryczałtowanego odszkodowania w wysokości 400 Euro, jak również nie odniósł się do kwestii poprawności przeliczenia dochodzonej kwoty, czy zastosowanego kursu. Sąd Rejonowy nie odniósł się również do zarzutów podnoszonych przez pozwanego, w szczególności tych związanych z usterką techniczną, uniemożliwiającą jak twierdzi pozwany punktualną realizację lotu o nr (...).

Wobec tego, iż Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. orzekł jak na wstępie, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania w instancji odwoławczej w oparciu o art. 108 § 2 k.p.c.

SSO Piotr Wojtysiak